



Република Србија
МИНИСТАРСТВО
РУДАРСТВА И ЕНЕРГЕТИКЕ
Сектор за електроенергетику
Одељење за електроенергетску инспекцију
Београд

ПЛАН ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ОДЕЉЕЊА ЗА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКУ ИНСПЕКЦИЈУ ЗА 2020. ГОДИНУ

Надлежност електроенергетских инспектора

Одељење за електроенергетску инспекцију се као ужа унутрашња јединица налази у Сектору за електроенергетику, Министарства рударства и енергетике.

Надлежност електроенергетских инспектора прописана је следећим законима:

1. Закон о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14);
2. Закон о ефикасном коришћењу енергије ("Службени гласник РС", број 25/13).

Поред наведених посебних закона инспекцијски надзор се спроводи и на основу општих закона:

1. Закон о инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", број 36/15);
2. Закон о општем управном поступку ("Службени гласник РС", број 18/16);
3. Закон о државној управи ("Службени гласник РС", бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14);
4. Закон о прекршајима ("Службени гласник РС", бр. 65/13, 13/16 и 98/16 - одлука УС);
5. Закон о привредним преступима („Службени лист СФРЈ“ бр. 4/77, 36/77 - исправка, 14/85, 10/86 - др. закон, 74/87, 57/89 и 3/90 ; „Службени. лист СРЈ“ бр. 27/92, 16/93 - др. закон, 31/93 - др. закон, 41/93 - др. закон, 50/93 - др. закон, 24/94, 28/96 и 64/01 и „Службени гласник РС“ бр. 101/05 - др. закон);

Инспекцијски надзор се спроводи и на основу подзаконских аката:

1. Уредба о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом („Службени гласник РС”, бр. 63/13);
2. Уредба о енергетски угроженом купцу („Службени гласник РС”, бр. 113/15);

Инспекцијски надзор се спроводи и на основу следећих правилника:

1. Правилник о лиценци за обављање енергетске делатности и сертификацији („Службени гласник РС“, број 87/15);
2. Правилник о условима, програму и начину полагања стручног испита за обављање послова у објектима за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије („Службени гласник РС”, број 24/15)
3. Правилник о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV („Службени лист СФРЈ“ број 65/88 и „Службени лист СРЈ“, број 18/92);
4. Правилник о техничким нормативима за изградњу нисконапонских надземних водова („Службени лист СФРЈ“, број 6/92);
5. Правилник о техничким нормативима за изградњу средње напонских надземних водова самоносећим кабловским снопом („Службени лист СРЈ“ број 20/92);

6. Правилник о техничким нормативима за уземљења електроенергетских постројења називног напона изнад 1000 V („Службени лист СРЈ“ број 61/95);
7. Правилник о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона 10 kV за рад под напоном 20 kV („Службени лист СФРЈ“, број 10/79);
8. Правилник о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Службени лист СФРЈ“, бр.53/88 и 54/88 - испр. и „Службени лист СРЈ“, број 28/95);
9. Правилник о техничким нормативима за заштиту нисконапонских мрежа и припадајућих трансформаторских станица („Службени лист СФРЈ“, број 13/78 и „Службени лист СРЈ“, број 37/95);
10. Правилник о техничким нормативима за погон и одржавање електроенергетских постројења и вода („Службени лист СРЈ“, број 41/93);
11. Правилник о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Службени лист СРЈ“, број 11/96);
12. Правилник о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 1000 V („Службени лист СФРЈ“, број 4/74 и 13/78, Службени лист СРЈ“ бр 61/95);
13. Правилник о техничким мерама за погон и одржавање електроенергетских постројења („Службени гласник РС“, број 19/68)
14. Правилник о усклађеним износима оствареног укупног месечног прихода домаћинства, као услова за стицање статуса енергетски угроженог купца („Службени гласник РС, број 48/16)

Територијално подручје на коме се врши инспекцијски надзор

Инспекцијски надзор над субјектима за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије, односно надзор електроенергетске опреме у Републици Србији спроводи електроенергетска инспекција као инспекција на републичком нивоу, односно у области инспекцијског надзора над електроенергетском опремом, не постоји надлежност локалних самоуправа, изузев што су Аутономној покрајини поверени послови вршења инспекцијског надзора на територији Аутономне покрајине. Тренутно је у Војводини запослен један покрајински електроенергетски инспектор.

У складу са чланом 12. став 11. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, број 36/2015), републичка електроенергетска инспекција врши координацију послова инспекцијског надзора из делокруга републичке инспекције поверених Аутономној покрајини, применом овлашћења у вршењу надзора над радом прописаних законом којим се уређује државна управа.

Кадровски ресурси

Према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству рударства и енергетике укупно је систематизовано 8 радних места у Одељењу за електроенергетску инспекцију, и то начелник Одељења и 7 електроенергетских инспектора, при чему је предвиђено да:

- пет електроенергетских инспектора, обављају послове у подручној јединици широј од подручја управног округа за подручје Града Београда, Мачвански, Колубарски, Златиборски, Моравички, Нишавски, Пиротски, Зајечарски, Борски, Браничевски и Поморавски управни округ, са седиштем у Београду;
- један електроенергетски инспектор, обавља послове у подручној јединици широј од подручја управног округа за Косовско-Митровачки, Шумадијски, Расински, Топлички, Јабланички и Пчињски управни округ са седиштем у Косовској Митровици;
- један електроенергетски инспектор обавља послове у подручној јединици широј од подручја управног округа за Мачвански, Колубарски, Златиборски, Моравички и Рашки управни округ, са седиштем у Краљеву

- један државни службеник обавља послове у подручној јединици широј од подручја управног округа за Нишавски, Пиротски, Борски и Зајечарски управни округ, са седиштем у Нишу.

Тренутно у Одељењу за електроенергетску инспекцију, од осам систематизованих радних места, попуњена су само четири радна места, начелник Одељења и два електроенергетска инспектора са седиштем у Београду, један електроенергетски инспектор са седиштем у Косовској Митровици.

У том смислу, план инспекцијског надзора за 2020 годину је направљен на основу кадровских ресурса који се састоје од начелника Одељења и три електроенергетска инспектора при чему је важно нагласити да начелник Одељења за електроенергетску инспекцију врши и уношење и ажурирање, односно комплетно администрирање свих потребних података у јединственом функционалном информативном систему е-Инспектор.

С обзиром на овакво кадровско стање потребно ће бити расписивање конкурса за попуњавање радних места. Недостатак електроенергетских инспектора је један од проблема у раду Одељења за електроенергетску инспекцију и директно утиче на функционисање спровођења инспекцијског надзора!

Технички ресурси - број службених возила

Одељење за електроенергетску инспекцију поседује два службена возила и то аутомобил марке МАЗДА 3 за потребе инспектора са седиштем у Београду и аутомобил марке DACIA DUSTER за потребе инспектора са седиштем у Косовској Митровици. У највећем броју случајева објекти на којима се врши надзор се не налазе у самом граду већ су у питању објекти до којих није могуће доћи јавним међуградским саобраћајем, као што су:

- објекти за производњу електричне енергије (термоелектране, хидроелектране);
- објекти за пренос електричне енергије (трафостанице, далеководи);
- објекти за дистрибуцију електричне енергије, (трафостанице 35/10kV и 10/0,4 kV, мрежа средњег и ниског напона);

У случајевима када електроенергетска инспекција поступа по поднесцима физичких лица, који се односе на проблем:

- лошег стања 0.4 kV, 10 kV и 35 kV мреже;
- лоших напонских прилика код купаца електричне енергије;
- честих прекида у напајању услед испода извода са којих се напајају купци електричне енергије на одређеном конзумном подручју;
- измештања енергетског објекта;
- преласка енергетског субјекта који користи и одржава енергетске објекте преко непокретности другог власника;

Обично се ради о забаченим местима у Србији, у питању су градови, села и засеоци, до којих није могуће доћи једним превозом. Све ово утиче на припреме и планирање путовања, самим тим изискује додатно време, немогућност враћања истог дана, захтева резервацију преноћишта, што укупно продужава трајње инспекцијског надзора. Све укупно се одражава на мањи број инспекцијских надзора.

Технички ресурси – рачунарска и остала опрема

Сви електроенергетски инспектори имају службене мобилне телефоне и преносне рачунаре (лаптоп), као и штампаче. Поједини инспектори поред преносних рачунара поседују и стабилне рачунаре у канцеларијама.

Такође, сви електроенергетски инспектори имају службене легитимације, које су израђене у складу са Правилником о изгледу службене легитимације инспектора („Службени гласник РС“, број 81/2015). Сви електроенергетски инспектори имају шлем, заштитне ципеле и заштитну јакну, у складу са Закључком акта о процени ризика на радном месту и у радној

околини у Министарству рударства и енергетике, којим је за радна места електроенергетских инспектора прописана опрема за личну заштиту на раду.

Информације о вршењу и врсти инспекцијског надзора

На основу одредбе члана 372. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14) електроенергетски инспектор врши инспекцијски надзор над објектима за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије и у другим објектима напона преко 1 кВ, у складу са овлашћењима утврђеним овим законом. Чланом 374. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14) прописано је да у вршењу инспекцијског надзора електроенергетски инспектор има право и дужност да проверава:

- 1) да ли енергетски субјекти који обављају делатности производње, преноса и дистрибуције електричне енергије обављају делатност у складу са законом;
- 2) да ли енергетски субјекти који обављају делатности производње, преноса и дистрибуције електричне енергије имају лиценцу за обављање тих делатности;
- 3) да ли лица која рукују електроенергетским објектима, уређајима и инсталацијама и лица која раде на одржавању електроенергетских објеката испуњавају прописане услове за вршење тих послова;
- 4) да ли је прибављено одобрење надлежног органа у складу са прописом којим се уређује изградња објекта;
- 5) да ли је израђена техничка документација за постављање уређаја и инсталација;
- 6) испуњеност услова за прикључење на преносни, односно дистрибутивни систем на захтев купца, односно произвођача;
- 7) да ли се у току коришћења електроенергетски објекти, уређаји и инсталације редовно одржавају и да ли се врши контрола уређаја и инсталација у складу са техничким и другим прописима;
- 8) да ли енергетски субјект спроводи мере заштите електроенергетских објеката, уређаја и инсталација у складу са овим законом;
- 9) квалитет напона, као и број и трајање прекида испоруке електричне енергије.

На основу Закона о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14) електроенергетски инспектори су надлежни да израђују извештаје о испуњености услова и захтева утврђених техничким прописима и извештаје о испуњености услова у погледу стручног кадра за обављање енергетске делатности, а у циљу добијања и проширења, као и обнављања лиценце за обављање енергетске делатности. Овај број није стављен у редован план, очекивани број поднесака на годишњем нивоу је до 5. Захтеви се односе на производњу електричне енергије из обновљивих извора (МХЕ, Соларне електране, Ветропаркови, као и когенерационих електрана на гас из биомасе, комбинована производња електричне и топлотне енергије).

Сви ови ванредни утврђујући инспекцијски надзори спроводе се као теренски уз најаву и издавање налога о инспекцијском надзору и вођење евиденција о инспекцијском надзору.

Одељење за електроенергетску инспекцију израђује годишње радне циљеве које садрже план инспекцијског надзора објеката. План инспекцијског надзора објеката садржи број редовних надзора енергетских објеката који се спроводе као теренски, и оквирни број ванредних надзора по пријави грађана и захтева енергетских субјеката, који се одређује на основу броја поднесака из предходних година, који се спроводе као теренски и канцеларијски.

Па на основу напред изнетог а како ће се и ове године извршити пренос одређеног броја предмета по пријави грађана, дат је предлог плана рада Одељења за електроенергетску инспекцију у доле наведеној табели.

План инспекцијског надзора и осталих активности у 2020. години

Ред.број	Врста објекта	Први квартал	Други квартал	Трећи квартал	Четврти квартал
1	Хидроелектране	0	4	4	2
2	Термоелектране	2	1		3
3	Термоелектране -топлане				
4	ТС 400/x kV	1	1	1	1
5	ТС 220/x kV	4	3	1	1
6	ТС 110/x kV	10	10	10	10
7	ТС 35/x kV	12	12	10	12
8	ТС 10/0.4 kV				
9	Далеководи 400 kV				
10	Далеководи 220 kV				
11	Далеководи 110 kV				
12	Далеководи 35 kV				
13	Далеководи 10 kV				
14	РП 400/x kV				1
15	РП 110/x kV	2	4		2
16	Редовни надзори	31	36	26	32
17	Ванредни надзори по поднесцима правних и физичких лица	25	25	25	25
18	Укупно редовни и ванредни	56	51	51	57
19	Укупно	215			

* НАПОМЕНА: Код ТС 10/0,4 kV у оквиру једног инспекцијског прегледа врши се преглед више ТС, а записник обухвата више ТС 10/0.4 kV или је у склопу записника ТС 35/10 kV, ДВ 10 kV, ДВ 35 kV и не броје се.

Остале активности:

1. Ванредни утврђујући инспекцијски надзори над новим енергетским субјекти који почињу да се баве неком од енергетских делатности и енергетским субјектима који проширују своје постојеће лиценце за обављање енергетских делатности
2. Превентивно деловање инспекције у виду одржавања информативних и едукативних састанака.
3. Контролни и допунски инспекцијски надзор
4. Вођење евиденција о инспекцијском надзору
5. Похађање различитих семинара и обука
6. Учествовање у раду Радне групе за безбедност објеката
7. Учествовање у раду Координационе комисије (Начелник Одељења је члан у Координационој комисији)
8. Израда месечних извештаја о извршеном надзору над надзираним субјектима према Закону о инспекцијском надзору
9. Израда годишњег извештаја о раду Одељења за електроенергетску инспекцију.
10. Остали послови

Процењени ризик за надзиране субјекте/објекте

На основу члана 9. став 10. и члана 10. став 7. Закона о инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", бр. 36/15 и 44/18 – др. закон), Министар рударства и енергетике је

донео Правилник о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области електроенергетике ("Службени гласник РС", број 106/18) који је објављен 31.12.2018. године, а почео да се примењује 08.01.2019. године. У овом правилнику су детаљно прописани посебни елементи процене ризика, учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебни елементи плана инспекцијског надзора у области електроенергетике.

С обзиром, да је поузданост рада објеката за производњу електричне енергије веома битан за укупну сигурност снабдевања електричном енергијом без обзира на утврђени процењен ризик, инспекција обавља годишње инспекцијски надзор свих објеката за производњу електричне енергије.

Код инспекцијских надзор над објектима за пренос и дистрибуцију електричне енергије, догађа се да инспекцијски надзор обавља први пут након увођења контролних листа и примене Закона о инспекцијском надзору, пракса је да се у оваквим случајевима процењује, односно претпоставља средњи ризик, с обзиром на број надзираних објеката, којих је далеко више од броја надзираних субјеката (Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, АД „ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ“ и ОДС „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд, са својим дистрибутивним подручјима). Тамо где се утврди да је степен ризика висок, инспекцијски надзор таквих објеката ставиће се у приоритет.

Планиране мере и активности превентивног деловања инспекције

Приликом подношења захтева за ванредне утврђујуће инспекцијске надзоре од стране привредних друштава за производњу електричне енергије односно дистрибуцију електричне енергије у дистрибутивном систему, пре почетка вршења инспекцијског надзора електроенергетски инспектори обављају уводне састанке са надзираним субјектима у циљу упознавања са комплетним поступком инспекцијског надзора. Такође, надзираним субјектима се обавезно указује на контролне листе и прописе које у свом раду користе електроенергетски инспектори, а који су објављени и налазе и интернет страници електроенергетске инспекције. У плану инспекцијског надзора за 2020. годину планирано је и одржавања информативних и едукативних трибина у појединим окрузима на југу Републике Србије.

Планиране мере и активности за спречавање обављања делатности нерегистрованих субјеката

Приликом спровођења инспекцијског надзора у области производње, преноса и дистрибуције електричне енергије, не постоје нерегистровани субјекти у општем смислу, али се може појавити случај да се приликом вршења инспекцијског надзора установи да надзирани субјект обавља енергетску делатност према Закону о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14) без прибављене лиценце за обављање те енергетске делатности и такав надзирани субјект се сматра нерегистрованим субјектом у складу са чланом 33. став 2. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, број 36/15). У таквом случају, електроенергетски инспектор би надзираном субјекту решењем наложио да без одлагања покрене поступак прибављања лиценце за обављање енергетске делатности код Агенције за енергетику Републике Србије.

Важна напомена у вези планирања и вршења инспекцијског надзора

Одељење за електроенергетску инспекцију је и у 2019. години радило са смањеним бројем извршилаца, инспектори су поред својих планова рада преузимали предмете са територија које су биле у надлежности других деташираних инспектора, који су отишли у пензију.

Влада РС је на седници, одржаној 8. августа 2019. године, донела закључак којим је усвојила Трогодишњи акциони план за запошљавање републичких инспектора. Трогодишњи Акциони план урађен је на основу Функционалне анализе капацитета републичких инспекција, коју је урадило Министарство државне управе и локалне самоуправе, а која је саставни део акционог плана. У наведеној функционалној анализи процењено је да је 10 републичких електроенергетских инспектора потребно, односно оптимално за спровођење инспекцијског надзора у области електроенергетике.

Усвојеним трогодишњим акционим планом предвиђено је да у 2019, 2020 и 2021 години буду запослена по два електроенергетска инспектора.

На седници Координационе комисије за инспекцијски надзор, одржаној 5. септембра 2019. године, усвојена је Инструкција за реализацију закључка којим се усваја трогодишњи акциони план за запошљавање републичких инспектора и уредбе о разврставању радних места и мерилима за опис радних места државних службеника. Према овој инструкцији потребно је да Влада РС донесе измењену и допуњену Одлуку о максималном броју запослених на неодеђено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе ("Службени гласник РС", бр. 61/17, 82/17, 92/17, 111/17, 14/18, 45/18, 78/18, 89/18, 102/18 и 30/19) у делу који се односи на број лица које је потребно запослити у складу са трогодишњим акционим планом за запошљавање републичких инспектора.

Након доношења Одлуке о максималном броју запослених од стране Владе Републике Србије, потребно је да свако министарство без одлагања покрене поступак доношења Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у складу са одредбама Уредбе о разврставању радних места и мерилима за опис радних места државних службеника (Сл. гласник РС", бр. 117/2005, 108/2008, 109/2009, 95/2010, 117/2012, 84/2014, 132/2014, 28/2015, 102/2015, 113/2015, 16/2018, 2/2019, 4/2019, 26/2019 и 42/2019) и акционим планом.

На основу свега наведеног у овом тренутку нису испуњени предвиђени услови за реализацију запошљавања нових републичких инспектора у складу са Акционим планом. У случају да у 2020. години буду унапређени технички и кадровски капацитети, Одељење за електроенергетску инспекцију ће додатно, кроз оперативне планове инспекцијског надзора, повећати број редовних инспекцијских надзора и активности превентивног деловања инспекције.

Начелник Одељења за
електроенергетску инспекцију

Бранко Илић